

УДК 657.1.011.56

ОСОБЛИВОСТІ ЗАМІНИ СИСТЕМ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Автор – Вікторія Глінка¹, студ. гр. ООз-22мп

Науковий керівник – доц. каф. девелопменту нерухомості,
обліку та маркетингу Вікторія Онищенко²

¹22030.hlinka@365.pdaba.edu.ua, ²onyschenko.viktoria@pdaba.edu.ua

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

В світлі останніх подій в більшості представників українського бізнесу виробилася чітка позиція – повна відмова від російського софту. За статистичними даними серед бухгалтерських облікових програм у 2022 р. 1С та її клон BAS, (побудований на ядрі 1С) використовували від 80 до 98 % українських підприємств, хоча 1С попала під санкції в 2017 р., але жодна франчайзі-компанія, яка обслуговує продукт, не потрапила до списку санкцій [1]. До факторів популярності цього софту можна віднести наявність різноманітних конфігурацій, безліч компаній, які займаються підтримкою рішень та оновленнями конфігурацій, використання 1С, як бази для навчання в університетах та курсах для бухгалтерів тощо.

З огляду на масове засилля 1С ринок рішень для бухгалтерів в Україні не дуже розвинений. Українські компанії так і не змогли випустити продукт, на який би масово перейшов український бізнес. Зробимо огляд наявних бухгалтерських продуктів на українському ринку.

IT-Enterprise – повнофункціональна ERP, MRPII, MES, APS, EAM, SCM, CRM – система, що охоплює всі сторони діяльності підприємства, а також забезпечує ефективне управління групою підприємств. Програмне забезпечення повністю відповідає актуальному українському законодавству та регулярно оновлюється. Продукт підходить в більшій мірі виробничим підприємствам та великим компаніям (серед його користувачів INTERPIPE, Roshen, Укрнафта, Укрпошта).

Bookkeeper – рішення із зручним інтерфейсом для малих підприємств та ФОП. Одночасно система вирішує всі завдання діяльності бізнесу: починаючи від створення рахунку-фактури та калькуляції невеликого виробництва, закінчуючи розрахунком податків та автоматичним заповненням податкової звітності. Всі документи (Акти, Накладні, Касові ордери та інші) мають затверджену форму. Особливість системи полягає в тому, що це продукт типу «SaaS» (Software as a Service) і методологія формування бази оподаткування, доходів та інших показників «вшита» у відповідні господарські операції та документи. Наприклад, користувач не може вручну змінити або виправити собівартість виготовленої продукції –

програма автоматично формуватиме її з вартості та кількості використаних матеріалів і запасів. Але й користувач не зможе нічого зіпсувати – це дозволяє підприємцям правильно провести операції, нарахувати податки, вірно скласти та подати податкову звітність.

Дебет Плюс – рішення для малих підприємств, яке дозволяє легко організувати облік матеріальних цінностей, обліковувати основні засоби та МНМА, повністю автоматизувати нарахування та виплату заробітної плати тощо.

MASTER: Бухгалтерія – це рішення компанії IT-Enterprise для підприємств малого та середнього бізнесу України. В одній програмі можна одночасно вести облік діяльності необмеженої кількості юридичних осіб. Звітність формується окремо для кожного підприємства, а довідники контрагентів, співробітників та номенклатури – спільні. В практично усіх рішеннях вітчизняних компаній можна вести повноцінний бухгалтерський облік, але більшість з них не підійдуть великим компаніям, та компаніям з більш-менш складним виробництвом [1].

Проаналізуємо зарубіжний софт, тут в основному представники ERP-систем. SAP Business One – досить дорогий готовий продукт, який має більше 400 індустріальних рішень для швидкого впровадження у будь-якому бізнесі.

Microsoft Dynamics 365 – лінійка інтелектуальних додатків, призначених для підтримки всіх бізнес-процесів підприємства: від управління фінансами, продажами, виробництвом, логістикою, до управління взаємовідносинами з клієнтами та бізнес-аналітики. Система в себе включає модулі для України, які розроблені для ведення бухгалтерського, податкового обліку, розрахунку заробітної плати і обліку кадрів відповідно до українського законодавства. Вони дозволяють реалізувати всі види обліку в одній системі.

ODOO – open-source ERP система, яка має дружній інтерфейс, покриває всі бізнес-процеси компанії, в базовій версії безкоштовна, функціонал можна розширювати за рахунок встановлення модулів, в ній можна зробити будь-які необхідні доопрацювання під компанію.

При вирішенні змінити софт, потрібно визначити, для чого він потрібний. Якщо потрібна програма лише для ведення обліку, і облік не має якихось особливостей, то можна використати прості рішення вітчизняного походження (Bookkeeper, Дебет-плюс та інші). Якщо крім ведення обліку потрібно закрити інші потреби, то це буде ERP-система, її впровадження не легкий процес, але воно дасть більший результат. Отже, необхідно скласти перелік функцій, які необхідні в новій програмі. Наприклад: функція нарахування заробітної плати згідно норм законодавства та можливість списання непрямих виробничих витрат на собівартість виробленої продукції [2].

Потім треба зробити оцінку того, наскільки потреби підприємства покриває те чи інше рішення. Важливим є частота оновлень, можливості доробки функціоналу під потреби підприємства, наявність консультаційної підтримки. При виборі системи неможливо знайти досконалу систему. Доведеться пристосовуватися до нової системи, нового інтерфейсу або відсутності деяких функцій, які були в попередній системі.

Важливим при впровадженні нової системи є забезпечення належної якості навчання працівників, які будуть в ній працювати. Користувачі повинні досконало оволодіти новою системою..

Труднощі переходу на нову систему пов'язані також з тим, що у кожного зі співробітників компанії є уявлення, що склалися, про її діяльність, принципи і методи роботи, якими вони повсякденно керуються. Для початку роботи в новій системі дуже важливо змінити погляди людей на свою роботу і функції, сформувані нові відносини. Можливо буде треба розробити регламенти по роботі та підготувати інструкції для працівників.

ERP-системи – це великі, складні системи і при їх впровадженнях необхідно приділити увагу процесам та координації роботи підрозділів підприємства. Впровадження ERP системи вимагає наявності описаних процесів в компанії, під які буде налаштована система і розуміння того, що при зміні процесів доведеться міняти й саму систему. Така проблема дуже поширена. Часто впровадження ІТ-проекту можна порівняти з діагностикою бізнесу – як тільки власник починає описувати бізнес-процес, який потрібно автоматизувати, він розуміє, що або сам не знає, як це влаштовано, або це влаштовано не оптимально. Якщо в компанії немає процесів, то краще взяти систему з готовим функціоналом і спробувати адаптувати свої процеси під процеси, які закладені в систему.

Також треба подбати про те, що система була гнучкою, і щоб її можна було доробити під нові потреби компанії. Чим складніша система, на яку відбувається перехід, тим більш ретельно потрібно підійти к процесу її впровадження.

Список використаних джерел

1. Миропольський Є. Аналоги систем бухгалтерського обліку 1С:Підприємство та BAS. [Електронний ресурс]. URL: <https://kubik.com.ua/ua/articles/analogi-1C>

2. Перехід з однієї бухгалтерської (офісної) програми на іншу : документальне оформлення та облік. *AVS – онлайн-школа бухгалтерії*. [Електронний ресурс]. URL: <https://avstudy.com.ua/perekhid-z-odniyeyi-bukhhalters-koyi-ofisnoyi-prohramy-na-inshu-dokumental-ne-oformlennya-ta-oblik/>